

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422010592
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Bednár
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6422010592.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jána Bednára a sudcov JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a JUDr. Štefana Nováka, LL.M., v trestnej veci obžalovaného F. Y., stíhaného pre zločin znásilnenia v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1, § 199 ods. 1 Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. a iné, na verejnom zasadnutí dňa 21. februára 2023, o odvolaní okresného prokurátora a obžalovaného F.arkV.ziho proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/98/2022 zo dňa 11.01.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/98/2022 zo dňa 11.01.2023 vo výroku o treste.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodujúc sám

obžalovaného F. Y., nar. XX.XX.XXXX v X. L., okres B., trvale bytom P. - P., G. P. XXX, okres B., t. č. v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica,
o d s u d z u j e

podľa § 199 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 5 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd zaraďuje obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/98/2022 zo dňa 11.01.2023 bol obžalovaný F. Y. v bode 1/ napadnutého rozsudku uznaný vinným zo zločinu znásilnenia v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1, § 199 ods. 1 Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. č. 300/2005 Z. z.,

v bode 2/ napadnutého rozsudku bol uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Tr. zák. č. 300/2005 Z. z. v znení zákona č. 214/2019 Z. z. na tom skutkovom základe, že

v bode 1)

dňa 10.08.2022 v čase o 20.11 h, vošiel na pozemok rodinného domu č. X na H. ulici, v B., kde otvoril vchodové dvere na rodinnom dome a snažil sa vojsť do domu, kde sa v tom čase v chodbe nachádzala U. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., H. XXX/X, pričom tá, keď zbadala obžalovaného, priskočila k vchodovým dverám a chcela ich zatvoriť, avšak obžalovaný ich násilu úplne otvoril, vošiel do chodby a dvere zatvoril, načo U. F. na neho začala kričať, aby vypadol z domu von, kde on si vypýtal pohár čistej vody, pričom následne ho menovaná opakovane vyzvala, aby z domu odišiel, kde počas tohto sa presúvala

do kuchyne rodinného domu, tam sa obžalovanému otočila chrbtom s úmyslom vziať si mobilný telefón, načo k nej obžalovaný odzadu priskočil a chytil ju oboma rukami za jej plecía, pričom ako ju chytil, tak ju strčil smerom do kuchyne, tam ju otočil tvárou k sebe, menovaná začala kričať o pomoc a kopala ho svojou nohou do rozkroku, pričom obžalovaný jej následne podkopol nohu a zhodil ju na zem a kľakol si jej na nohy a vravel jej, aby bola ticho, počas toho jej stiahol legíny spolu s nohavičkami a vravel jej, aby sa nebála, že to nebude bolieť, načo sa menovaná snažila brániť, metala sa, udierala ho päšťami a kričala o pomoc a podarilo sa jej vytiahnuť si legíny hore, následne ju obžalovaný chytil oboma rukami pod krk a začal ju škrtiť tak, že menovaná počas toho lapala po dychu, nevedela sa nadýchnuť, povedala mu nech ju pustí, že nemôže dýchať, na čo ju následne obžalovaný prestal škrtiť, opätovne jej stiahol legíny spolu s nohavičkami a rukou sa jej dotýkal vagíny a taktiež pŕs, pričom v tom čase vošiel do domu manžel poškodenej H. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., H. XXX/X, spolu s ich dcérou, kde keď toho obžalovaný zbadal, tak sa z poškodenej postavil a snažil sa z domu cez chodbu ujsť, pričom pri úteku ho chytil H. F. hodil o schody a obžalovaný následne z domu ušiel na neznáme miesto a svojím konaním spôsobil U. F. zranenia - pomliaždenie hrudníka, odreniny na pravom lakti,

v bode 2)

dňa 10.08.2022 v čase okolo 20:47 hod. vošiel do neuzamknutej prevádzky barbershopu - L. L. cut na X. R. č. XXX/XX v B. odkiaľ odcudzil voľne položenú plátenú tašku bielej farby s kvetinovou potlačou a ružovými uškami aj s jej obsahom a to parfém značky M. v hodnote 90,-€, prenosný reproduktor zelenej farby spolu s bezdrôtovými slúchadlami značky Silvercrest v hodnote 30,-€, dámsku peňaženku z kravskej kože bordovej farby s nápisom Lagen v hodnote 60,00,-€ s finančnou hotovosťou 3 x 10,-€ bankovka, 1 ks prsteň zo strieborného kovu v hodnote 25,00,-€, 2 páry náušnic zo strieborného kovu v hodnote 30,-€, občiansky preukaz, zdravotný preukaz Dôvera a stravovacia karta Edenred, 1 ks bankomatová karta SLSP a. s., 1 ks bankomatová karta ČSOB banky a. s. všetko na meno R. H. a 1 ks zdravotný preukaz Dôvera na meno H. H., čím tak poškodenej R. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. č. XXX spôsobil škodu odcudzením vo výške 265,-€ a uvedeného konania sa dopustil napriek tomu, že mu bola dňa 10.10.2021 Obvodným oddelením PZ v Žarnovici uložená bloková pokuta vo výške 10,-€, číslo bloku L0071223 za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Za toto konanie okresný súd obžalovanému podľa § 199 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. l), § 37 písm. h), m), § 38 ods. 2, 7, 8 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote okresný prokurátor podal odvolanie, a to proti výroku o treste. Podstatou odvolania prokurátora bola tá skutočnosť, že okresný súd pri ukladaní trestu nepoužil ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zák. s odôvodnením, že by v tomto prípade bolo pre obžalovaného neprimerane prísne. Pri ukladaní trestu podľa § 38 ods. 5, § 41 ods. 2 Tr. zák. by bolo možné uložiť obžalovanému trest od 7 rokov 6 mesiacov do 11 rokov 8 mesiacov. Pri použití § 38 ods. 5 Tr. zák. by bol stred trestnej sadzby vyšší o 5 mesiacov, teda aj trest, ktorý by bol ukladaný mierne po stred trestnej sadzby by bol podľa názoru súdu neprimerane prísny.

S vyššie uvedeným rozhodnutím sa prokurátor nestotožnil, v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 06.02.2020 sp. zn. Tdo 66/2019, uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. 26, roč. 2020. Z jeho obsahu vyplynulo: „Po nadobudnutí účinkov nálezu Ústavného súdu SR z 28.11.2012 sp. zn. PL ÚS 106/2011, o nesúlade § 41 ods. 2 Tr. zák. v texte za bodkočiarkou s čl. 1 Ústavy SR je ustanovenie § 38 ods. 7 Tr. zák. obsolentné, keďže už nedochádza k interakcii medzi § 41 ods. 2 Tr. zák., ktorý zvyšuje (naďalej len) hornú hranicu trestnej sadzby, s § 38 ods. 4 a 6 Tr. zák., ktoré z tam uvedených dôvodov zvyšujú dolnú hranicu trestnej sadzby, a je a priori vylúčené, aby súčasné použitie týchto ustanovení mohlo byť pre páchatela neprimerane prísne.“

Súčasné použitie § 38 ods. 5 Tr. zák. a § 41 ods. 2 Tr. zák. tak nemôže byť pre páchatela neprimerane prísne, pretože postupom podľa § 38 ods. 5 Tr. zák. sa zvyšuje dolná hranica trestnej sadzby a postupom podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. sa zvyšuje horná hranica trestnej sadzby. Preto prokurátor navrhol zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a požiadal odvolací súd, aby vo veci rozhodol sám.

Proti predmetnému rozsudku zahlásil odvolanie na hlavnom pojednávaní aj obžalovaný, ktoré prostredníctvom svojho obhajcu písomne odôvodnil. Z odvolania v podstate vyplynulo, že obhajoba navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a rozhodujúc vo veci sám, aby odvolací súd uložil obžalovanému trest v nižšej výmere. Súd prvého stupňa totiž pri ukladaní trestu vychádzal zo zásad pre ukládanie trestov, pričom prihliadol aj na to, že obžalovaný na pojednávaní urobil vyhlásenie, že je vinný. Pri ukladaní trestu nepoužil ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zák., ktoré by podľa súdu v tomto prípade bolo pre obžalovaného neprimerane prísne. Postupoval najmä v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák. a ukladal trest odňatia slobody v rozmedzí trestnej sadzby od 5 rokov až 11 rokov a 8 mesiacov. Prvostupňový súd teda vyhovel návrhu obhajoby v záverečnej reči v tom smere, aby nepoužil súčasne ustanovenie § 38 ods. 5 a § 41 ods. 2 Tr. zák. v návaznosti na ustanovenie § 38 ods. 7 Tr. zák.

Obhajoba považuje uloženie trestu odňatia slobody v trvaní 8 rokov za neprimerane prísne, pričom poukázala na zásady ukládania trestov, ktoré ozrejmla, najmä vo vzťahu k ukladaniu trestu pre pokus trestného činu.

Pre prípad, že by sa odvolací súd nestotožnil so závermi obhajoby, táto navrhla, aby zväzil aplikovanie ustanovenia § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu. Obhajoba je presvedčená, že vzhľadom na okolnosti prípadu a použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom by bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Obžalovaný si uvedomil nebezpečenstvo svojho konania, nechcel nikomu ublížiť a poškodeným sa na hlavnom pojednávaní ospravedlnil a prejavil ľútosť.

Odvolanie písané vlastnou rukou doručil súdu aj obžalovaný F. Y., z ktorého v podstate vyplynulo, že okresný súd nebral na vedomie to, že išiel na vyhlásenie o vine a tým napomáhal orgánom k objasneniu prípadu. Nebral do úvahy ani to, že skutok úprimne oľutoval a že sa ospravedlnil poškodenej. Tým chce poukázať na to, že Okresný súd v Žiari nad Hronom nebral do úvahy poľahčujúce okolnosti, ako je priznanie sa ku skutku, oľutovanie a ospravedlnenie sa poškodenej. Má za to, že okresný súd mu uložil vysoký trest vo výmere 8 rokov a preto sa odvolal proti výške trestu.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a požiadal, aby odvolací súd rozhodol vo veci sám tak, že obžalovanému uloží za použitia § 199 ods. 1, § 41 ods. 2 a § 38 ods. 5 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody na spodnej hranici zákonom stanovenej sadzby so zaradením pre výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia. Súčasne odvolanie obžalovaného navrhol ako nedôvodné zamietnuť.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí navrhol zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a požiadal krajský súd, aby uložil obžalovanému trest odňatia slobody za použitia ustanovenia § 39 Tr. zák. v kratšej výmere, ako mu bol uložený okresným súdom. Odvolanie okresného prokurátora navrhol ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí sa stotožnil s návrhom svojho obhajcu a tak, ako uviedol v jeho písomnom odvolaní, vec oľutoval a ospravedlnil sa poškodeným.

Krajský súd v Banskej Bystrici na podklade podaných odvolaní v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste v napadnutom rozsudku, proti ktorému odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolania okresného prokurátora a obžalovaného sú sčasti dôvodné, i keď odvolanie obžalovaného z iného dôvodu ako obhajoba navrhovala.

V tomto smere, pokiaľ ide o výrok o vine, prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní v zmysle § 257 ods. 7 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného o vine. Z uvedeného dôvodu obžalovaný mohol napadnúť svojím odvolaním len výrok o treste.

Odvolací súd v napadnutom rozsudku preskúmal výrok o treste, keďže odvolanie okresného prokurátora a obžalovaného smerovalo proti tomuto výroku a zistil, že okresný súd pri ukladaní trestu obžalovanému nepostupoval striktnie podľa zásad pre ukládanie trestov a uložil obžalovanému úhrnný trest odňatia slobody v rozpore so zákonom, najmä pokiaľ ide o absenciu aplikácie ustanovenia § 38 ods. 5 Tr. zák.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 38 ods. 5 Tr. zák. pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu; v takom prípade sa ustanovenie odseku 4 nepoužije.

Podľa § 38 ods. 7 Tr. zák. ustanovenia odsekov 4 až 6 sa nepoužijú, ak sa súčasne ukladá zvýšený úhrnný trest alebo súhrnný trest podľa § 41 ods. 2 alebo podľa § 42 Tr. zák., ak by súčasné použitie týchto ustanovení bolo pre páchatela neprimerane prísne.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatela má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatelovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanovenej týmto zákonom.

Podľa § 41 ods. 2 Tr. zák., ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za 2 alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu. Horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať 25 rokov a pri mladistvých trestnú sadzbu uvedenú v § 117 ods. 1 alebo 3. Popri treste odňatia slobody možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak by jeho uloženie bolo odôvodnené niektorým zo susedných trestných činov.

S prihliadnutím na vyššie uvedenú citáciu jednotlivých zákonných ustanovení odvolací súd musel konštatovať v súlade s odvolaním okresného prokurátora, že okresný súd mal pri ukladaní trestu okrem iného použiť ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zák. a nie chybné konštatovať, že jeho aplikácia by spôsobila uloženie neprimeraného trestu obžalovanému.

V tomto smere prokurátor správne poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. Tdo 66/2019 zo 06.02.2020 uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. 26, roč. 2020, ktorý sa odvolal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. PL ÚS 106/2011, týkajúce sa nesúlady § 41 ods. 2 Tr. zák. v texte za bodkočiarkou s článkom 1 Ústavy SR. V zmysle uvedeného rozhodnutia je ustanovenie § 38 ods. 7 Tr. zák. obsolentné, keďže už nedochádza k interakcii medzi § 41 ods. 2 Tr. zák., ktorý zvyšuje hornú hranicu trestnej sadzby, s § 38 ods. 4 až 6 Tr. zák., ktoré z tam uvedených dôvodov zvyšujú dolnú hranicu trestnej sadzby. Je preto vylúčené, aby súčasné použitie týchto ustanovení mohlo byť pre páchatela neprimerane prísne.

Preto prvostupňový súd mal pri ukladaní trestu použiť ustanovenia § 199 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 5 Tr. zák. a § 41 ods. 2 Tr. zák., pričom nemal použiť ustanovenia § 38 ods. 2, 7, 8 Tr. zák. a nemal prihliadať na poľahčujúce a priťažujúce okolnosti. Z uvedeného dôvodu odvolací súd vyhovel odvolaniu prokurátora.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obhajoby, že výmera trestu 8 rokov je pre obžalovaného neprimerane prísna, s touto námietkou sa krajský súd stotožnil. Nemohol sa však stotožniť s požiadavkou obhajoby na aplikáciu ustanovenia § 39 Tr. zák., pretože na takýto postup nemal súd splnené zákonné podmienky. U obžalovaného totiž nejde o prvotrestanú osobu, má 7 záznamov v registri trestov a naposledy bol prepustený z dlhodobého výkonu trestu dňa 08.09.2021, pričom o 11 mesiacov sa dopustil závažnej prejednávanej trestnej činnosti. Preto krajský súd nevidel najmenej dôvody poskytnúť obžalovanému dobrodenie v zmysle mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody.

Súčasne však pri skúmaní výmery trestu pre obžalovaného dospel k inému záveru, ako prvostupňový súd. Preto po zrušení výroku o treste v napadnutom rozsudku odvolací súd napravil pochybenie prvostupňového súdu pri aplikácii právnych ustanovení, podľa ktorých ukladal trest prvostupňový súd a obžalovanému uložil úhrnný trest odňatia slobody podľa § 199 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 5 Tr. zák. a § 41 ods. 2 Tr. zák. vo výmere 7 rokov a 6 mesiacov, ktorú výmeru považoval za primeranú a zároveň splňujúcu zákonné kritériá pre individuálnu a generálnu prevenciu. Takto uložený trest podľa záverov krajského súdu splní svoj účel.

Vzhľadom na vyššie uvedené potom senát Krajského súdu v Banskej Bystrici rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.